

Na de voorjaarsontwikkeling is de zwermperiode in volle gang

Tekst Piet Steffen, leraar imkeren. Foto's Abe Maaijen

In het vorige artikel heb ik beschreven wat u in iedere periode moet doen. Bedenk ook nu wat een volk nodig heeft in de komende twee maanden (juni en juli): maak een plan!

Als dit artikel verschijnt is de voorjaarsontwikkeling verlopen in een relatief koude en natte periode. Dat was niet zo gunstig voor onze bijen, maar de volken zijn toch wel gegroeid. In april/mei hebben de zomerbijen de taken van de winterbijen overgenomen. Ziet u bij een volk veel haalbijen met vers stuifmeel binnenkomen, dan heeft u een prima volk dat ook voor een honingoverschot kan zorgen. Ondanks de kou buiten in de afgeloopen periode, was de temperatuur in het broednest steeds ongeveer 35 °C. De komende twee maanden wordt het hoogseizoen voor de volken: groeien, zwermen en de wintervoer-

raad binnen halen.

Al snel hebben de bijen een broedkamer van 10 of 11 ramen vol met nectar, stuifmeel, suiker (overgebleven wintervoer) en broed. Als u witte waspuntjes boven op de ramen ziet kunt u een broedkamer (BK) of een honingkamer (HK) plaatsen. Dat is het moment om kunstraat te laten uitbouwen. Plaatst u een BK, dan kunt u later nog een HK plaatsen. Plaatst u een HK, dan kunt u een tweede HK plaatsen als de eerste halfgevolgd is. Plaats de BK of HK bovenop de eerste broedkamer. De bijen zullen de (kunst)raten snel uitbouwen en vullen met stuifmeel en nectar.

Zwermen

Zijn de broedkamers en honingkamers vol, dan ontstaat er woningnood. De kast is gewoon te vol. Het volk zal zich klaarmaken om te splitsen door te gaan zwermen: één van de mooiste en spannendste periodes voor een imker. Zwermen onverwachts laten wegvliegen hoort natuurlijk niet. Maar dat kan natuurlijk gebeuren als u al een tijd niet in de kasten hebt gekeken en dus geen ruimte hebt gegeven aan het volk. Had u wel gekeken, dan had u als het goed is met het volk BRIAS gezien. Dat is Broed In Alle Stadia, gevolgd door de aanleg van darrenraat en daarna de aanleg van zogenaamde speeldoppen en tenslotte moerdoppen. Als de eerste moerdop is gesloten komt de voorzwerm af. Wilt u wat anders dan de bijen willen, neem dan maatregel, zoals:

- Geef dan het volk ruimte door een BK of HK te plaatsen;
- Breek op tijd moerdoppen weg (Zie: Les 3 Controle op zwermplannen, Basiscursus Bijenteelt);
- Splits het volk op tijd (Zie: Les 4 Zwermverhinderend met veger, Basiscursus Bijenteelt).

Splitsen kunt u op verschillende manieren verwezenlijken door kunstzwermen te maken. Ook op Imkerpedia.nl kunt u er alles over lezen, zoals:

- een koninginnaaflegger (veger) maken,
- een vlieger maken,
- een broedaflegger maken.

Meer of minder?

Bedenk dat een groot volk zes weken later al weer kan zwermen. Zo snel gaat de ontwikkeling. Daar hoeft u niets voor te doen, dat kunnen de bijen zelf. Dat is fijn voor elke beginner die snel het aantal volken wil uitbreiden. Is

Bijen brengen stuifmeel binnen

Lavendel

dat niet nodig, dan is het hondsmoeilijk om de volken in toom te houden. Imkeren is vaak improviseren en ter plaatse beslissen. En zorg dat u een mentor achter de hand heeft aan wie u om raad kunt vragen. Komen er teveel volken dan zult u moeten verenigen. Het heeft geen zin om twee zwakke volken te verenigen. Nee, verenig een zwak volk met een sterk volk en verwijder eerst de moeder uit het zwakke volk. Dat wordt zoeken, u had de koninginnen moeten merken toen de volken direct na de winter nog klein waren. Volgend jaar niet vergeten om dat te doen!

U bent beginner; het beste advies is dan om regelmatig in de kasten te kijken naar de ontwikkeling van de volken. Krijgt u teveel volken, verenig dan of geef eens een volk weg aan een collega-imker die wat volken heeft verloren door bijvoorbeeld wintersterfte.

Dat verlies wordt bijna altijd veroorzaakt door varroamijten die ernstig besmet zijn met virussen zoals DWV.

Dracht

Er gaan in juni-juli steeds meer planten bloeien. In deze periode staat in de natuur bijvoorbeeld zenegroen, een lipbloemige, in bloei. Hondsdraf en witte dovenetel, ook lipbloemigen, zijn echter al uitgebloeid. Andere bijenplanten in de natuur zijn smeerwortel en witte klaver. In tuinen staan lavendel, geraniumsoorten, kattenkruid, bergamotplanten, tijmsoorten en gamander te bloeien. Van de bomen zijn lindesoorten, tamme kastanje en robinia (= valse acacia) goede drachtplanten in juni-juli. Als landbouwgewas is in deze periode luzerne zeer aantrekkelijk. Het bijenvolk volgt deze bloemenexplosie en verzamelt volop nectar en stuifmeel. Hele raten

worden gevuld met stuifmeel. De imker noemt dat stuifmeelplanken.

Varroamijten

In al dat broed zullen varroamijten zich ook uitleven door zich voort te planten. Heeft u broedloze volken, bijvoorbeeld broedafleggers, die na drie weken broedvrij zijn, dan kan een behandeling met oxaalzuur of Thy-movar worden ingezet. (Zie les 6 Varroabestrijding, Basis cursus Imkeren). Als u varroaresistente volken heeft dan is behandelen uiteraard niet nodig.

Kortom: er is voldoende voor u om over na te denken en te doen.

Ik wens u veel plezier met het imkeren in de komende tijd. ●